

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

69. ÉVFOLYAM

1999. OKTÓBER

No.5 (318), Vol. 69, October 1999, USPS 178-560

5. SZÁM

ISTEN IGAZÍT MEG KEGYELEM BŐL

Az idei október 31-e, mint a reformáció kezdetének 482. évfordulója, rendkívüli jelentőségűnek ígérkezik Ezen a napon, melyen egykor Luther Márton, az ágostonrendi szerzetes, a wittenbergi vártemplom kapujára kiszegte az azóta világszerte híressé vált 95 tételét, azaz vitairatát az embernek az Isten előtt való megigazulása tárgyában, írják alá a Vatikán és az Evangélikus Világszövetség képviselői a németországi Ágostában (Augsburgban) a megigazulástanra vonatkozó Közös Nyilatkozatot együttesen Záradékával és Függelékével.

Kereken három évtizede kezdődtek meg a tárgyalások evangélikusok és katolikusok között, melyek a Közös Nyilatkozat elkészítéséhez vezettek 1997-ben. Nyilvánvaló ebből sok részleten túl az, hogy a két tárgyaló fél megegyezhetett a megigazulás kérdésében olyan fokon, amelynek következtében a Közös Nyilatkozatban kifejezett egyetértésre nézve visszavonhatták a XVI. században kölcsönösen kimondott átkokat. Világosan kitűnik ebből a nagy horderejű iratból, hogy Isten előtt senkinek sincs érdeme, nincsenek érdemszerző cselekedetek, csupán Isten az, Aki Jézus Krisztus érdeméért ingyenvaló kegyelméből igaznak mondja azt az embert, aki ebbe a kegyelembe hittel kapaszkodik.

Csak alázatos hálaadással mondhatjuk el, hogy a XX. század végére a nagy feszültségek feloldódni látszanak, s a keresztyénség, ha nem is minden tekintetben ért egyet, már többé-kevésbé kölcsönös megértéssel veszi tudomásul egymásban az isteni kinyilatkoztatás jeleit, s többre is hajlandó, mint csupán egymásnak egymás mellett való eltű-

résére. Valahogy érezhető a testvéri közeledés, jóllehet bizonyos fenntartások és ezért egymás felé való korlátozások is még mindig a valósághoz tartoznak.

Ami a Közös Nyilatkozatot illeti, ennek a tekintetében is volt némi zökkenő, úgyhogy az 1997 októberére gondolt aláírásnak kétévi halasztást kellett szenvednie. A Vatikán részéről emeltek bizonyos teológiai és gyakorlati óvasokat, már azután, hogy az Evangélikus Világszövetségnek a Közös Nyilatkozattal foglalkozó tagegyházai 91%-ban az elfogadás mellett szavaztak. Az evangélikus-katolikus közösbizottság azonban lankadatlanul továbbmunkálkodva ún. Záradékot és Függelékét szövegezett meg, melyek eloszlatták az aggályokat és lehetővé tették az aláírás helyének és dátumának a kitűzését. Legyen ezért Istené a dicsőség.

Ekként figyelünk az Ige fokozott hangsúlyára: *Isten pedig az Ő igazságát nyilvánvalóvá tette a Krisztusban való hit által mindenki számára, aki hisz. Mert nincs különbség: mindenki vétkezett és hijával van az Isten dicsőségének. Ezért Isten igazítja meg őket kegyelméből, miután megváltotta őket a Krisztus Jézus által. Mert Isten Jézust rendelte engesztelő áldozatul azoknak, akik az Ő véreben hisznek, hogy igazságát megmutassa. Az Isten ugyanis az előbb elkövetett bűnöket elnézte türelme idején, hogy megmutassa igazságát. Mert ahogyan Ő igaz, igazzá teszi azt is, aki Jézusban hisz. (Roma 3:22kk.)*

Meg kell bizony állapítani azt, hogy az egyházi berkeken belül bizony sokfelé a tepedés és az önelégültség látszik a hívőket hatalmukban tartani. Mintha azt mondanák: elértünk keresztyén mivoltunk csúcsára, s ezért nincs többé tennivalónk, nincs missziónk, csak várjunk, s valahogy a mennyek országa majd ölnkbe hull. Másfelől pedig sokan idegenedtek el a gyakorlati keresztyénségtől akár lustaságból, akár valamiféle hátrányérzet folytán, vagy éppen meglankadt, kihűlt hit miatt, holott azért keresztyének mondják magukat.

Ráadásul pedig keresztyénségünket olyan környezetben kell megélnünk, amely nem

figyel örökéletes összefüggésekre. A küzdő és civódó világ törtetésében már nincsenek megkötöttségek, minden elkövethető, erkölcsi és etikai értékeinket sárba tapodják a legmagasabb helyeken is szegyenérzet és büntudat nélkül. Nincsen mérték, amihez alkalmazkodni kellene, legfeljebb bizonyos törvények szigorja tartja az embereket kordában, holott mindegyik áthágásával buzgón próbálkoznak.

Mindez még azzal is jár, hogy magát a keresztyénséget, a keresztyén magatartást, a keresztyén vallási formákat és megnyilvánulásokat igyekeznek lejáratni, nevetségessé vagy gúny tárgyává tenni, bár védelmet nyer mindaz, ami ebben a rombolásban esz köznek mutatkozik.

Természetesen azt is kimondhatjuk, hogy az egyház egésze, s annak sok része él és munkálkodik hiveiben, s a meggyőződés különösen is erős Jézus Krisztus ígérete által, hogy azon: az egyházon még a poklok kapui sem vesznek erőt. De ez a meggyőződés nem ment fel bennünket az alól a feladat vagy misszió alól az egyház folyamatos reformálása jegyében, amivel ebben a világban Istenről és az emberekről teszünk bizonyosságot, nemcsak keresztyének egymás felé, hanem mint Jézus követői minden ember felé. Mert nem kevesebről van itt szó, mint örök életünkről, amit semmiféle módon sem biztosíthatunk magunknak, sem valami szekularizált eltökéltséggel számításainkra és számítógépeinkre hagyatkozva, sem pedig olyan vallásossággal, mely igényt támaszt vagy számlát nyújt be olyan Istennek, Akit nem ábrázolunk a maga mindenhatóságában, vagy Akinek éppen a mindenhatóságát magyarázzuk félre.

A mi drága mennyei Atyánk egyszerűen néhány alaptételt nyilvánít ki. Beszél nekünk az Ő igazságáról, ami igazán megrettentí az embert, mert a Végtelennel találjuk szembe a mi véges voltunkat. Milyen igazság az, ami a lehetetlent követeli a Közte és közöttünk való jó viszonyért? Az Ő igazsága azonban a kegyelem igazsága. Mintegy leveszi szemét rólunk, akik Ellene kivétel nélkül vétkezünk és vétkezünk, s rátekin-

IMÁDKOZZUNK!

Urunk, Istenünk, hálát adunk, hogy a reformáció tüzeben megtisztítottad egyházadat és általa megajándékoztál az evangélium világosságával. Kérünk, ma is tisztítsd egyházadat minden tévelygéstől, a szentségtelen és üres élettől, hogy bizonyos legyen szereteted felől és hűségben álljon színed elé. Ámen.

az Ő szent Fiára, Jézus Krisztusra. Amit meglát Krisztuson, az az engesztelő áldozat ott a kereszten, ahonnan alácsurran mindeket megtisztító szent vére. A világ bűneit, a te bűnödöt és az én bűnödmet viseli Ő az átkok fáján, a golgotai kereszten. Ez az Isten csodálatos igazsága, a botránkozásnak és bolondságnak minősített mennyei bölcsesség, amely kitarja az Ő nagy szeretetét, mert Ő a világot az Ő egyszülött Fiát adta.

Hogyan is hasonlíthatnánk ehhez a felmérhetetlen kiengesztelő szeretethez minden jóra törekvő összességét, mely törekvő nem jönne senki mástól, mint azoktól, akikre az Ige ezt mondja: mindenki vétkezett. Mindenki. Kivétel nélkül. Valamennyien, közel hatbillióian híjával vagyunk az Isten dicsőségének. Ennek a kijelentésnek a lényegét éppúgy nem fogjuk fel, mint ahogy nem fogjuk fel ezzel szemben a kereszt jelentőségét és valóságát e világ számára, s nem is valami kis, a Földre szorult világról van csak szó, hanem arról, amit kozmosznak, vagyis világmindenségnek mondunk.

A végtelenül hatalmas Isten így hajol hozzánk és megteremti velünk a maga részéről a jó viszonyt, amikor elfogadja éretünk, helyettünk, s miattunk Jézus Krisztusnak a kereszten való áldozatát. Gyermekének mond, s Hozzá szólhatunk, mint kedves mennyei Atyánkhoz. Amikor a keresztyénségen belül mintegy kezdetei óta reformáló mozgalmak keletkeztek, az alapvető kérdés mindig az volt, hogy milyen jelentősége van a keresztnek az egyes emberek és az emberi közösség számára.

Kérdéssé válik minden külsőség, minden beszajkózott formula, ha nem merítkezünk bele a hitbe, hogy elfogadjuk azzal azt a csodálatos kegyelmet, hogy beletörődjünk: minden megbocsátás, minden kiengesztelés, minden újjászületés egyedül és kizárólag és kifürkészhetetlenül Isten műve a Jézus Krisztusban, amely nemcsak Isten és emberek között bír hatással, hanem hatással kell lennie az emberek egymás közötti viszonyában is.

El sem képzelhetjük azt a világváltozást, amelyben ez az isteni mű tudatossá lenne. Nemcsak az egyén belső szobájában. Nemcsak itt-ott elkülönült gyülekezetekben, felekezetekben. Hanem az egész keresztyénségben és az egész keresztyénségnek a világ előtt való merész bizonyágtételében! Hiszen Isten működik bennünk Szentleke által. Ő az, Aki állandóan felkínálja és végzi az igazzá tevés munkáját, mert fel kell öltönnünk az Ő igazságát. Ez a nagyszerűsége a Krisztus véreben való megváltásnak. Eljött hozzánk hasonló szolgáló formában, hogy bennünket keresztalála engesztelő áldozta árán Magához, Istenhez tegyen hasonlósákká, hasonlósákká az Ő igazsága szerint. Mekkora kiváltság ez!

Történelmi idöket élünk — ezt emeli ki az

október 31-én aláírásra kerülő Közös Nyilatkozat is a megigazolástan tárgyában — és nemcsak két évszázad, de éppen két évezred mesgyéjén, amikor különféle indítatásokból talán valami rendkívülivel, valami félelmetessel, valami túlvilágival is foglalkoztatnánk gondolatainkat, akkor figyeljünk inkább erre a tömör és kétségeket nem hagyó üzenetre.

Merjünk feltekinteni Krisztus Urunk keresztjére, hogy érezzük, tudjuk, valljuk megigazításunk, megváltásunk, Istennel való kiengesztelődésünk valóságát. Ez pedig Is-

ten drága munkája. Nem vár tőlünk többet, nem is várhat, csupán a ragaszkodó hitet, mellyel megvalljuk egyfelől képtelenségünket vétkes voltunk miatt, másfelől rábizzuk magunkat arra, Aki átkarol minden bajunkban, minden örömlünkben az Ő végtelen szeretetével. Sőt, bennünket társává tesz, hogy ebben a világban és ennek a világnak az Ő kiengesztelődését hirdessük, hitre hívjunk, és hitből fakadó felebaráti szeretetre és szolgálatra serénykedjünk. Egymásért, s az Isten mindenekfelett való dicsőségéért!

bb

TÍZÉVES AZ "ÚJ" FASOR

A Budapesti Evangélikus Gimnázium, a Fasor, a pártállam diktálta harminchét évi szunnyadás után tíz éve nyitotta meg újra kapuit. Erre az évfordulóra emlékezve közöljük Scholz László ev. lelkésznek az akkori örömnünpre írt alkalmi versét.

KÖSZÖNTÉS BÍZTATÓ SZÓVAL

*Díszes betett kapu, nyilj - sarokra kitarva!
Ne meredj magadba, mint egy magános árva.
Ifjú nép dörömböl most, akárcsak valaha,
fűrkeszi új helyét sebes szempillantással,
s ha már fészken megül, zsibongni sem átall -
jövönk serege kél, reménység csillaga!*

*Éppen hatvan éve, hogy én is önfeledten
itt e fehér falak közt érettségit tettem.
Alma mater, ugye nem hültek ki falaid?
Melegen öleltél az első naptól fogva,
unokáinkat is majd, bizom, körülfogja
az evangélium és ugyanaz a hit.*

*Ebből táplálkozott - csöndesen, nem harsányan
a "Fasori szellem", vihettük mindahányan
házánkba és a nagyvilágba szertesztét.
Maga a jó hírnév még nem tökéletesség,
de arra ösztökél, hogy ki-ki igyekezzék!
Úgy lesz több fámánál, úgy lesz igaz beszéd.*

*Tegnaptól tanulni és a jövőre nézni,
bár útja homályos, gyakran csak lépésnyi -
látja Isten végig annak hosszú vonalát!
Fasori diákok, kik ide seregelték,
ha majd a szívetek szent tudásvágygal telt meg,
tovább szövítek a múlt elejtett fonalát!*

*Bejárnék most mindetnt, folyosót, udvart, termet,
hol tudomány mellett sok vidámság is termett,
mint vadon nőtt búza, diáknak friss kenyér ...
Már minden tiétek. Bő kinccsel én mit tennék?
Elég vëndiáknak, ha élteti az emlék.
Vadgesztenyés Fasor, képed kinccsel felér!*

1989

A BOSSZÚ ÁLDOZATAI

1849. OKTÓBER 6-A SZÁZÖTVENÉVES ÉVFORDULÓJA

Sósabbak itt a könnyek
S a fájdalom is mások.
Ezerszer messiások
A magyar messiások.

Ezerszer is meghalnak
S tüdve nincs a keresztnek,
Mert semmit se tehettek
Óh, semmit se tehettek.

(*Ady Endre: A magyar messiások.*)

Az 1848/49-es magyar szabadságharcot az osztrák és az orosz túlerő letiporja. Görgey augusztus 13-án Világos mellett Rüdiger orosz tábornok előtt letette a fegyvert. 1849. október 2-án az utolsó mensvár, Komárom kapui is megnyíltak a leigázó osztrák császári csapatok előtt. Október 4-én Klapka hős katonáinak a zászlaja lekerült a belső vár tornyáról s ezzel befejeződött a magyar szabadságharc. Lezárult a több mint egy évig tartó hősi küzdelem, mely az önálló és független Magyarország megteremtéséért és a polgári szabadságjogok védelméért folyt.

A fegyverletételt súlyos megtorlás követte, mely elsősorban a honvédsereg volt tagjai ellen irányult. Hiú ábrándnak bizonyult Görgeynek és társának az a reménye, hogy az orosz cári seregek előtti kapituláció megmentheti a magyar honvédség tagjait az osztrákok véres bosszújától. A cári csapatok augusztus végén kiszolgáltatták a fogságba került honvédeket és tiszteket a császáriaknak, s ezzel megkezdődött a magyar történelem egyik legvéresebb, legkegyetlenebb felelősségrevonása.

A honvédseregben szolgált volt császári tiszteket esküszegés, felségsértés, és fegyveres lázadásban való részvétel vádjával hadbírószág eléállították és két nappal a komáromi kapituláció után Aradon halálra ítélték. Tizenhárom honvédfőtisztet — Aulich Lajost, Damjanich Jánost, Dessewffy Arisztidet, Kiss Ernőt, Knézich Károlyt, Lahner Györgyöt, Lázár Vilmost, gr. Leiningen-Westerburg Károlyt, Nagy-Sándor Józsefet, Pöltenberg Ernőt, Schweidel Józsefet, Török Ignácot, és gr. Vécsey Károlyt — október 6-án kivégeztek. Ugyanezen a napon végezték ki Magyarország első felelős magyar kormányának a miniszterelnökét, gróf Battyhány Lajost is, Budán.

A vértanúk sora nem zárult be az aradi gyilkossággal. 1848–1851 között 4628 ügyet tárgyaltak és kereken 100 személyt végeztek ki, s legalább 1500 személyt ítélték hosszú börtönre.

Erdélyben üldözték a székely felkelők ve-

zetőit. Sőt még az ottani papokat, ügyvédeket, gazdatiszteket is. Bihar és a Bánság forradalmat támogató oláh országgyűlési képviselői közül többen éppúgy megjárták az osztrák börtönöket, mint a bánsági oláh papok egész sora.

Halalos ítéleteket még 1850-ben is hoztak. Ezeket azonban Haynau — nemzetközi nyomásra — életfogytiglanra változtatta. Több tízezer honvédet és közlegénnyé lefokozott tisztet soroztak be hosszú évekre a császári seregbe. A bosszúvágó annyira erős volt, hogy még a honvédsorozási jegyzékeket is begyűjtötték helységenként, törvényhatóságoként, nehogy valaki kimaradjon a büntetésből.

A Hadtörténeti Levéltárban ma is megtalálhatók azok a kartonok, melyeken a politikailag megbízhatatlan egyéneket tartották nyilván. A több tízerenyi név között található a volt honvédtisztnek neve is. Ezek a tisztek — ha életük megmaradt — a szó szoros értelmében nyomorogtak a szabadságharc leverése után. Vagyonukat elkobozták. Álláshoz nem juthattak, hiszen a közigazgatási és állami hivatalokat az ún. "Bach-huszárok" töltötték be. Hogyan tudtak mégis életben maradni ezek az emberek?

Bona Gábor: Tábormokok és törzstisztek a szabadságharcban, 1848–49 c. könyvében ezt írja: "Többségük életpályája tehát véglegesen derékba tört. Súlyos helyzetük ellenére azonban érezhették a nemzet együttérzését. Falvak, községek, mezővárosok sora választotta őket jegyzővé, törvényhatósági, közigazgatási hivatalokká, hogy kegyeret adjon a kezükbe . . . hazafias szellemű, közép- sőt nagybirtokosok . . . hasonló okokból fogadták fel őket birtokukra gazdatisztnak vagy hivatalnoknak."

Így kerülhettek közvetlen kapcsolatba ezek a szabadságharcot megjárt tisztek a nemzet sorsát szívükön viselő egyszerű emberekkel. Titokban ápolták — együtt — hazánk függetlenségének az eszméjét.

"1850-től 1867-ig úgyszólván egyetlen év sem telt el anélkül, hogy az osztrák titkosrendőrség ne derített volna fel valamilyen titkos függetlenségi szervezkedést, melynek tagjai, vezetői között ne lettek volna 1848/49-es honvédtisztek." (Bona, mint fent.)

De nem ténlenkedtek az emigrációba kényszerültek sem. A volt honvédtisztek közül sokan küzdöttek a szabadságért más országokban: az Amerikai Egyesült Államokban, Törökországban, Olaszországban, Kubában, stb.

Amikor az Aradi Tizenháromra gondo-

lunk, amikor tisztelgünk emlékük előtt, ne feledkezzünk meg azokról a hősokról sem, akik hosszú évtizedekig tartó elnyomásban éltek. Akik éppúgy áldozatai lettek a szent ügynek, mint a vértanúk. Csak ők "életre ítéltettek". Nyomorban, zaklatások, üldözések közepette tengődtek. Sokan maguk dobták el életüket a reménytelenség éveiben.

De most október 6-a van! A vértanúk ünnepe. Rájuk emlékezünk, kegyelettel és hállával említve "szent neveiket".

Ők a múltunk. Belőlük, a vérükből sarjad a jövőnk. Életünk gyökerei belőlük táplálkoznak. Vigyázzunk ezekre a gyökerekre, nehogy elsorvadjanak. Mert akkor kidől a jövőnk fája.

A vér, a vér fölszáradt a földön,
A jaj, a jaj rég mennybe ment szegény,
S a vértanú por, hamú, költemény.

Mégis, valami itt borong örökkön
A fényben, égen, földön, és tavaszban:
Magyar gyász, titkos, átkos, halhatatlan.

(*Juhász Gyula: Vérmező.*)

Lenhardtné Bertalan Emma ("Evangélikus Élet")

Személyi hírek

• Ismét közöttünk, tulajdonképpen New Jerseyben járt ugyan rövid időre **Nt. Mekis Ádám** acsai lelkész. Ezalkalommal a szeptembervégi II. amerikai magyar nemzetgyűlés előadóestjén vezényelte a "Cantus" Evangélikus Ifjúsági Kórust, az Illés Gyula: Magyar Ének (Cantus Hungaricus) c. szerzemény ősbemutatója részeként.

• Végtelenül sajnáljuk, hogy az előző számunkban köszöntött **Kóna János** IV. éves ev. teológus még szenátori közbenjárásra sem jöhetett ide, hogy ösztöndíjasként egy évet töltsön a csikágói evangélikus teológián. A bukaresti amerikai konzulátus azzal tagadta meg a vízum kiadását, hogy a szecselevárosi családjához tartozó János nem tudta kellőleg bizonyítani vagyoni [?!] és személyi [?!] kötődését Romániához.

• Fiáéknál, a texasi Houstonban lakó **dr. Szebik Imrééknél** a harmadik gyermek (ötödik unoka) születése alkalmából töltött tizenhat napot Amerikában **D. Szebik Imre püspök és felesége**. A család örömeiben szeretettel és áldáskívánással osztozunk. Sajnáljuk az AMEK részéről, hogy ezalkalommal személyes találkozásra nem kerülhetett sor.

EVHír

**MEGMENTETTÉL ENGEM
A HALÁLTÓL, LÁBAMAT
AZ ELBUKÁSTÓL, HOGY
JÁRHASSAK ISTEN SZÍNE ELŐTT
AZ ÉLET VILÁGOSSÁGÁBAN.**

ZSOLTÁr 56:14

VÁRJUK A NYUGATI EGYHÁZKERÜLETET

Magyarországi Evangélikus Egyházunk egyháztörténelmi jelentőségű változás előtt áll. Az egyház törvényhozó zsinata úgy döntött, hogy a 2000. évtől egyházunk kerületeinek a száma kettőről háromra bővül. Az új egyházkerület, ami a tervek szerint öt egyházmegyéből állna, a Nyugati Egyházkerület nevet kapta. Bár volt vita a kerület elnevezéséről, tekintettel arra, hogy korábban ez a terület a Dunántúli Egyházkerület nevet viselte, a döntéshozók végül mégis arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a Déli Egyházkerület és az Északi Egyházkerület mellett az új képződmény a Nyugati Egyházkerület nevet viselje. Az új kerületet alkotó öt egyházmegye a győr-soproni, a fejér-komáromi, a somogy-zalai, a vasi, és a veszprémi egyházmegye.

Az új egyházkerület megszervezésének az ütemterve is elkészült. Első lépésben, május 31-ig a rangidős esperesen és egyházmegyei felügyelőnek össze kellett hívnia a leendő Nyugati Egyházkerület választási előkészítő tanácskozását, amelyen az egyházmegyei küldöttek jelölő és szavazatbontó bizottságot, illetve a püspöki székhelyre javaslatot tevő bizottságot választottak. A leendő püspök, egyházkerületi felügyelő, és a püspöki székhelyre vonatkozó javaslattevéket az érintett egyházmegyéek presbitériumai szeptember 3-ig voltak kötelesek eljuttatni a fentemlített két bizottság elnökének, akik az október 8-án esedékes következő választási tanácskozás küldöttei elé terjesztik a jelöltek nevét és a püspöki székhelyre vonatkozó javaslatokat. A jelöltek névsorát ezután megküldik a szavazásra jogosult egyházközségek elnökségeinek, akik egyházközségi közgyűléseket hívnak majd össze.

Az egyházközségi közgyűlések jegyzőkönyvbe foglalt szavazatait az egyházközség elnöksége és gyülekezeti jegyzője hitelesítik, ellátják az egyházközség pecsétjével, és kettős, zárt borítékban megküldik a jelölő és szavazatbontó bizottság elnökének. A bizottság jegyzőkönyvbe foglalja a választásról szóló jelentését és a választás eredményét. Végül erről levélben értesítést küld az egyházkerület egyházközségeinek.

A kocka tehát el van vetve. Egyházunkban már nem a két vagy a három kerületről folyik a vita, hanem arról, hogy miként kellene arányosítani az egyes kerületek területi határait. E téren a leghevesebb indulatokat az váltotta ki, hogy a pesti egyházmegyét, ben-

ne dr. Harmati Béla püspök gyülekezetét, a deákteri gyülekezetet átsorolták az Északi Egyházkerületbe. Így az a furcsa helyzet állna elő, hogy a Déli Egyházkerület püspöke olyan gyülekezetnek a lelkésze, ami nem tartoznék a Déli Egyházkerülethez.

Ezek a viták azonban nem változtatnak a lényegen, hogy egy év múlva egyházunk struktúrája megváltozik. Bár igaz, hogy önmagában a struktúraváltozás még nem je-

lenti automatikusan egyházunk megújulását, mégis jó reménységgel várhatjuk ezt a szervezeti változást. Legalábbis, amíg nem bizonyosodik be az ellenkezője, nem mondhatja senki, hogy a három kerület nem szolgálja egyházi, lelki, spirituális életünk megújulását. Meg kell próbálni, végre el kell kezdeni építkezni, a növekedést pedig Isten megadja azzal, hogy megáldja mindazok szolgálatát, akik hűséges munkásként szolgálatot vállalnak majd új egyházkerületünkben.

Kiss Miklós, mosonmagyaróvári ev. lelkész

TÍZPARANCSOLAT, IMA – MÉGIS?

Kentuckyban, a jackson-megyei iskolák mindegyikében, mielőtt az ideai tanítás megkezdődött volna, önkéntesek kifüggesztették a Tízparancsolatot. A kerületi iskolabizottság és az iskolák felügyelősege ezt az intézkedést jóváhagyta: "Ez előmozdítja a jó erkölcs és a tisztességes magaviselet visszaállítását, mert mostanában mindenütt az erőszak uralkodik", mondta Bond Betty, a McKee városban lévő megyei főgimnázium igazgatója.

Lakes Robert, aki ebben a középiskolában tanár, elmondta, hogy amikor ő diák volt, a Tízparancsolat minden osztályban ki volt téve. "Ez olyan, mint a zászló. De mi ezeket a jelképeket leszaggattuk", jegyezte meg szomorúan.

Crawford Timothy, a kerület ügyésze szerint tartani lehet attól, hogy a liberálisok perrel támadják meg az iskolákat. Reméli azonban, hogy nem érnek el el sikert, mert önkéntesek fizették és függesztették ki a táblákat a kerület mind az öt iskolájában.

Jackson-megye nem az egyedüli körzet Kentuckyban, ahol az iskolákban kitétték a Tízparancsolatot. Adams Tony, a Russell-megye egyik elemiiskolájának az igazgatója elmondta, hogy a Tízparancsolat évek óta ki van téve náluk, de soha nem hallott egyetlen panaszt sem emiatt.

Az ohioi Adams-megyében a lelkészek egy csoportja négy középiskola előtt kifüggesztette a Tízparancsolat-táblákat azért, hogy ellensúlyozzák az "erkölcsi hanyatlást".

Vessels Jeff, a kentuckybeli ultraliberális *American Civil Liberties Union* vezetője közölte, hogy a szervezet csak nemrég szerzett tudomást a helyzetről és még nem volt idejük megbeszélni az elhatározni a választ.

Az USA Legfelsőbb Bíróság 1980-ban, egy kentuckyi eset kapcsán úgy döntött, hogy a Tízparancsolat kifüggesztése sérti az Alkotmányt, az állam és vallások közötti viszonyt. De ez év júniusában az USA képviselőház olyan törvényt hozott, ami megengedi, hogy a Tízparancsolatot az iskolákban és a kormányzati épületekben kifüggeszék. Ez a törvény jelenleg megerősítésre a szenátus előtt fekszik.

Egyre több jel mutatkozik, hogy az emberek kiállnak vallási meggyőződésük mellett. Örvendetes, hogy a politikusok még törvényhozással is támogatják az ilyen megnyilvánulást.

Sz.I. (Florida)

A texasi Houstonban a középiskolai futballidény megnyitó mérkőzése előtt Ward Marian Lynn diáklány imával nyitotta meg a sportestet. Az imához bírói végzés adta meg a lehetőséget. A közönség percekig ünnepelte a diáklányt, miután Isten áldásáért fohászodott.

Jóllehet Ownby Richard, az iskolaszék felügyelője, hivatkozással az ottani fellebbezési bíróság vonatkozó határozatára, büntetéssel fenyegette meg azokat a diákokat, akik imát mondanának sportesemények kezdetén, Lake Simon körzeti bíró ideiglenes végzéssel megtiltotta az iskolaszéknek, hogy Ward Marian meg büntessék, ha a sportidényt imával nyitná meg.

K.B. (Ohio)

AMIT FONTOLGATNAK

Az angol kormány a hasonneműek házassága engedélyezését fontolgatja, mivel egy bombamerénylet áldozatának a hasonnemű partnerétől — a fennálló törvények szerint — illetékesek megtagadták a kártérítést. Heteroszexuális házasságban az áldozat házastársa 160,000 dollárnyi kártérítést kapott volna. www

VAJDASÁGI LEVÉL

“Isten a mi oltalmunk és erősségünk, mindig biztos segítség a nyomorúságban. Azért nem félünk...” (46. Zsoltár.)

Isten különös nagy, áldó szeretetéről és kegyelméről tesz tanúbizonyságot az a tény, hogy a Vajdaságban a közelmúltban újjáalakulhatott az Ágostai Hitvallású Evangélikus Keresztény Egyház.

A trianoni határok megvonásával délen rekedt magyar- és németajkú evangélikusok egyháza volt ez. Az első nagy megpróbáltatása akkor érte, amikor a II. világháború után a németajkú lakosságot kitelepítették. Ekkor az egyházban a magyar evangélikusság mellett már csak a kitelepültek utódai, vagy az önszántukból Bácskában maradtak találtak lelki otthonukra. A történelem viharai tovább tépázták ezt az egyházat, nem kímélve a későbbiekben évekig lelkipásztorok nélkül maradt nyáját. A nacionalizmus tomboló erőinek kitéve “Magyar Esperességé” degradálódott [besorolva a Vajdasági Tót Evangélikus Egyházba - Szerk.]. Sokan már a véget sejtették, amikor az imádságokat meghallgató Isten, a szétszéledteket megkereső jó Pásztor irgalommal felkarolta az Őt imádni és szolgálni vágyókat, hogy újra Egyháza legyenek és maradjanak.

A hitet ajándékozó Isten azonban menten meg is próbálja övéit. Az újrakezdést követően azonnal a hitre és iránta való bizalomra kérdezett rá a tavasszal beindult NATO légi csapásokban. Három hónapon keresztül az éjszakai-hajnali órákban házaink, családaink, hittestvéreink felett zúgtak a nehézbombázók. A zombori olajfinomítót ért találat alkalmával annyira remegtek parókiánk falai, hogy azt gondoltam, kiesnek az ablakok. Mellettem alvó hétéves kisfiam látványa tudatosította bennem akkor a keresztény meggyőződést: életünk Isten ajándéka. Hiszen nincs idő, nincs esély a menekvésre a hadászat csúcstechnikájával szemben. Életünket bármikor visszakeresheti Az, Aki adta.

A szirénák fülsiketítő üvöltése általában mindenkit az óvóhelyekre parancsolt. Mégis, két alkalommal vasárnap délelőtt a szabadkai hívek az óvóhelyek helyett a templomot választották. Remegtek a templomablakok, de mindenki helyén maradva az imádkozás pillanatát várta, gyertyafény mellett könnyezve Koszovón szolgáló fiaiért, a férjekért, a gyülekezeti tagokért...

Az áramszolgáltatásban beállt hiányosság következtében kérdéssé vált az esti bibliaórák megtartása. A hívek mégis kérték, hiszen gyertyafény mellett is lehet imádkozni, ismert énekeket énekelni. A bajsai

hívek vállalták, hogy esti sötétségben, áramkorlátozás idején, esetlegesen szirénázásban fegyveres katonai őrseg mellett elhaladva eljárnak a bibliaestekre. És hogy mégis miért? Azért, mert megtapasztalták a hitvalló ösök, az üldözöttek szeretett zoltárának az igazságát: Isten a mi oltalmunk... biztos segítség a nyomorúságban!

A megpróbáltatás szörnyű nehéz kilencven napja már elmúlt. A fellélegzés ideje mégsem következett be, Isten iránti bizalmat és hitet próbáló súlyos teherként nehezedik ránk a gazdaság totális csődje. Már félve nincs a boltokban cukor, étolaj, gyakori hiánycikk a liszt is. A töltőállomásokon nincs semminemű tüzemanyag. Benzin csak az utcán, zugárusoknál kapható. A fizetések és a nyugdíj kifizetése 3-4 hónapot késik, a családi pótlék kifizetése húsz hónapot. Minden befizetés halasztása esetén késedelmi kamatot számítanak. Értékpapírok kiadásával igyekeznek enyhíteni a problémákat, ám azokat csak kevés helyen lehet beváltani.

Maga a jó Isten irgalmazzon annak, aki kórházi kezelésre szorul. Ilyenkor a hozzá-

tartozók hosszú listát kapnak, mi mindent kell beszerezniük az altató injekciótól kezdve, kötszereken, infúzióin keresztül, a gyógyszerekig. Vállalva természetesen azt, hogy élelmiszert is visznek betegüknek. Nem szabad végiggondolni sem, mi történik, ha valakinek egyszerűen nincs miből.

Nagy kérdés, hogy mikor törhet ki valamiféle polgárháború.

Az áramszolgáltatás előreláthatóan a télen sem lesz zökkenőmentes. Csak világításra lesz elegendő áram, fűtésre semmi esetre sem. Más tüzelőanyag igen drága és hiánycikk is. Félő, hogy sokan fázhatnak majd a télen a Vajdaságban, ha ugyan nem fagynak meg...

Panaszra azonban, úgy érzem, nincs okunk. Egyedül azért, mert van Istenünk. Ő védi meg és mindig új győzelmekre vezeti egyházát. Bár még nem tudom hogyan, miként segít meg bennünket, de életünket szent kezébe helyezve vallom: Isten a mi oltalmunk és erősségünk, mindig biztos segítség a nyomorúságban!

Dolinszky Árpád, a [vajdasági magyar] Ágostai Hitvallású Evangélikus Keresztény Egyház szuperintendense [püspöke], 1999 szeptember.

Adományok nyugtázása

Köszönettel nyugtázzuk az 1999. augusztus 1-e és szeptember 30-a között vett többféle adományt:

• AZ “ERŐS VÁR”-RA

Minden előfizetés a címszalagon kiemelten jelzett év végén jár/járt le. Előfizetések vételét a címszalagon jelezzük; itt a felülfizetéseket, stb. soroljuk fel:

\$100: Bottlik Józsefné özv. *Kuchta Románna sz. Weichhart Éva emlékére* (Toronto ON). **\$30:** Dr. Szabó Imre *külföldi előfizetésre* (Lake Placid FL). **\$25:** Tessényi Komél (The Woodlands TX), dr. Vitéz Ferenc (Perth Amboy NJ). **\$24:** Hadady József és felesége *leányuk, Magda emlékére* (Holiday FL). **\$18:** Balázs Károly (Mt. Prospect IL). **\$8:** Volosin Lili (Cleveland OH).

• A MAGY. EV. KONFERENCIA JAVÁRA

\$250: Dr. Hudra László *az 1944. június 2-i amerikai szőnyegbombázás kétezzer szolnoki áldozatának az emlékére* (IL). **\$100:** Dr. Masztis Szilárd *édesanyja, dr. Masztis Györgyné emlékére* (ON). **\$50:** Özv. Marton Józsefné *férje, Marton József emlékére* (NY). **\$25:** Özv. Szabó Lászlóné *férje, Szabó László és fia, András emlékére* (OH). **\$12:** Erdélyi Katalin (VA). **\$10:** Rigneyné Szántó Ildikó (TX).

• EGYHÁZI ISKOLÁKRA

Bp. - Fásor, \$100: Dr. Hudra László (Peoria IL). **Eddig összesen: \$24,699.00.** **Aszód, Bonyhád, Győr, Orosháza, \$300-\$300:** Volosin Lili (Cleveland OH). **Eddig összesen: \$2,050.00.**

* * * Szíves tájékoztatásul: Lapunkra az előfizetéseket és lapfenntartó adományokat **Erős Vár** névre és **P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038** címre kérjük beküldeni.

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia a hazai ev. egyházi iskolaügy javára és alkalmilag — akár adományozók által is — meghatározott egyházi szükség enyhítésére szívesen továbbít adományokat. Csekket vagy pénzesutalványt **Hungarian Conference-ELCA** névre s **1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505** címre kell küldeni. A csekken kérjük az iskolát (Aszód, Békéscsaba, Bonyhád, Deákter, Fásor, Győr, Nyíregyháza, Orosháza, Sopron) vagy a segélyadomány célját megjelölni. Minden adománnyért előre is hálás köszönetet mondunk. ☑

GÉMES ISTVÁN: JÉZUS ÉS PÁL

TANULMÁNYOK AZ ÚJTESTAMENTUMHOZ

Szeretettel biztatjuk az igényes olvasóközöniséget Nt. Gémes István stuttgarti ny. ev. lelkész újabb könyve elolvasására, hogy a Biblia kincseiből bőséggel gazdagodjanak.

Az ajánlásból: “Gémes István, mint Krisztussal vándorló útítársakat vezeti és pásztorolja olvasóit. Csaknem félévszázados szolgálatának gyümölcseiből, a lelki élet tapasztalataiból osztogat. Mint aki Isten szó-lóskertjének világot átfogó gazdagságából meríthet. Kötetünk szerzője a Szentírás magyarázója: a bibliamagyarázat legmélyebb rétegeibe vezet...”

A könyv megrendelhető 18 US dollár beküldésével: **Hungarian Conference** néven, s **1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505** címen. ☑

Országos egyházaink közgyűlése

Evangelical Lutheran Church in America (ELCA)

Az ELCA augusztus 16-22 között tartotta biennális országos közgyűlését a kolorádói Denverben, mintegy 1039 szavazó delegátus és további 2000 látogató részvételével.

Ezen a közgyűlésen többek között a következő határozatokat is hozták:

✓ Kimondták az egyházközösségi kapcsolatot ("full communion") az amerikai Episzkopális (tkp., anglikán) Egyházzal. Ezt a határozatot nagy vita előzte meg. A szükséges kétharmad szavazatot csak 27-tel haladták meg (716-317). A problémát az okozta, hogy az episzkopálisok feltételként követelték, hogy az ELCA is érvényesítse püspökeire nézve az "apostoli utódlás" rendjét. Az ELCA ugyan elismeri ilyennek a gyakorlatát, de nem tartotta eddig szükségesnek ezt a püspöki rendszert. Most azonban kötelezővé vált, s ez, mint jelek mutatják, még további éles vitára, esetleg még az ELCA-ból való kiválásra is okot ad majd. Lelkészek szolgálhatnak a "másik" egyház gyülekezeteiben, s a hívek minden megkötés nélkül járhatnak a "másik" egyház templomaiba, ott Úrvacsorához járulhatnak, stb. A határozat érvénybe lép, ha az episzkopálisok 2000. évi közgyűlésén az egyezményi iratot változtatás nélkül jóváhagyják.

✓ Kimondták jóformán csak néhány ellenszavazat ellenében (1007-11) az egyházközösséget a Morva Testvérek Egyházával (Moravian Church). Ez az egyház huszita gyökerű, gr. Zinzendorf Miklós alapította hermnuti székhellyel. Tanításában nagyon hasonló az evangélikusokéhoz, sőt az Ágostai Hitvallás is egyik alapokmányuk. A kölcsönösség ugyanolyan, mint az Episzkopális Egyházzal.

✓ Megerősítették azt a szabályt, mely szerint aktívan homoszexuális személyek lelkési állást nem tölthetnek be. A határozat ennek a problémának a további tanulmányozását is előírta, s egyben kimondta, hogy "gay and lesbian" személyeket fenntartás nélkül kell a gyülekezetek életébe vonni.

✓ A mezőgazdasági krízisre való tekintettel határozatilag mondták ki a termelők támogatásának és érettük a kormánytól való közbelépés szükségét, hogy a jelenlegi nehéz körülményekkel megbirkózhassanak.

✓ Olyan tannyilatkozatot fogadtak el, melyben kihangsúlyozták, hogy mindenkinek joga van tisztességes megélhetésre. A határozat az inséges helyzetekben való segítséget is kimondta.

✓ Illetékes tügyszállyra bízták, hogy tan-

nyilatkozatot készítsen a 2003. évben tartandó országos közgyűlésre egészségügyek vonatkozásában. Az iratnak bibliai és teológiai szempontokat is figyelembe kell vennie.

✓ Jóváhagyták az ELCA 2000-re és 2001-re szóló költségvetési tervét, 83.5 millió, ill. 84.8 millió dollár összegben.

✓ A közgyűlés nem szavazta meg az ELCA abortusz-álláspontjának a megváltoztatását, jóllehet ebben a kérdésben az erkölcsi vonatkozásokkal továbbra is behatóan foglalkozik.

✓ A gyülekezeteket határozatilag arra biztatták, hogy gyermekek számára családokban, gyülekezetekben, s közösségekben Krisztus-központú környezetet teremtsenek meg.

✓ A továbbiakban elhatározták – a "World Hunger Appeal" folytatását – az ifjúság védelmét a különféle kísértések és veszélyek közepette – annak ellenzését, hogy segélyben részesülőket "méltóságon aluli" munkára kényszeríthessenek – a keresztyének és nem-keresztyének üldözése problémájának a tanulmányozását – a 2000. jubileumi évben a szegény országok államadóssága elengedésének a támogatását.

✓ Kereken 100 személy választottak meg különféle egyházi posztokra, közöttük Miller David lelkész a "The Lutheran" folyóirat szerkesztőjévé. A havonta megjelenő lap kereken 800,000 példányban kerül az olvasókhoz.

Evangelical Lutheran Church in Canada (ELCIC)

Az ELCIC esedékes biennális közgyűlésére július 7-11 között került sor a saskatchewan Reginában. Ezen 554 delegátus és látogató vett részt.

Az országos közgyűlésen többféle határozat született meg, és pedig:

✓ 2001-re egyházközösségre lépnek a kanadai Anglikán Egyházzal. (Érdekesen itt nincs szó az "apostoli utódlás" rendjének az ev. püspökökre való alkalmazásáról.)

✓ A "Lutheran Church in Canada" egyházzal, mely fele akkora mint az ELCIC, igyekeznek szószerk- és oltárközösséget kialakítani. Ez kevesebb, mint az egyházközösség, de lehetővé tenné, hogy lelkészeket a "másik" egyházból igehirdető szolgálatra alkalmilag meghívjanak, s hogy hívek adott esetekben a "másik" egyháznál vegyenek Úrvacsorát.

✓ Támogatták azt a szándékot, hogy 2000-ben a fejlődő országok külföldi tartozását engedjék vagy legalább is csökkentse.

✓ Elutasították azt a javaslatot, mely kimondta volna, hogy a heteroszexuális há-

zasságon kívüli mindenfajta nemi tevékenység nem tetsző Isten előtt. De kimondták, hogy a gyülekezetek szívesen fogadják körükbe a homoszexuális személyeket.

✓ Megerősítették a családokért végzett lelkipozíciók különös szükségét.

✓ Követelték, hogy a kormány minden lehető megtegyen a gyermekek szegénységének csökkentésére, kiiktatására.

✓ Fontosnak tartották annak tanulmányozását, hogy a játékkaszinók terjedése, s a sokféle szerencsejáték milyen hatással van a társadalomra, s hogy a kormány újabb játékkaszinók működéséhez ne adjon engedélyt.

✓ Támogatásukat biztosították a Jordáni Evangélikus Egyháznak, s ezt arra is biztatták, hogy az izraeli és palesztin megbékélést hathatósan munkálja.

✓ További határozatokban alkotmányváltoztatással, költségvetési tervekkel, s választásokkal foglalkoztak. *

A SZERETET SOHA EL NEM FOGY!

Július 4-én, a jelenleg horvátországi Légradon az evangélikus gyülekezetben ünnepelte Szántó Imre ny. ev. lelkész és felesége, Kopunovics Katalin házasságuk 50. évfordulóját. A jubiláns pár a vajdasági Szabadkán 1949. július 2-án kötött házasságot

Az ünnepi Istentiszteleten gyermekeik, ifj. Szántó Imre családjával és Rigneyné Szántó Ildikó, valamint számos barát és szépszájú gyülekezet vett részt. A hálaadás ünnepi liturgiáját, az igehirdetést — 1Korinthus 13 és János 15:9-12 alapján —, s az áldásosztást magyarul és horvátul Rigneyné Szántó Ildikó yoakumi (Texas) ev. lelkész végezte Šporčić Marijan, helyi esperes-lelkész közreműködésével.

A légrádi ev. gyülekezet az ünnepelt házaspárnak: volt lelkészüknek és feleségének megható énekessel ("Jövel, Szentlélek Úristen", "Mint a szép híves patakra"), imával, virággal, s ajándékkal kívánt még sok együtt töltendő boldog évet. Ehhez a kívánsághoz mi is szeretettel csatlakozunk: Isten gazdag áldása legyen Nagytiszteletű Úron és Nagytiszteletű Asszonyon!

rszl

ÚJ AGENDA

A Németországi Evangélikus Egyházak Szövetsége (VELKD) és az Evangéliumi Uniók Egyházak (EKU) együttesen új agendát, azaz liturgiás könyvet hagyott jóvá és vett kötelezően használatba. Ez a könyv követi a két vagy három éve kiadott, valamennyi német protestáns egyházra érvényes bíró énekeskönyvet. Az "egységes" énekeskönyvhöz bármelyik tartományi egyház hozzáadhatja sajátos énekeinek, imádságainak, stb. függelékét. Iwi

AZ EGYHÁZ HÍREI OTTHONRÓL

- Nyíregyházán Tar Jánosné, Győrben Hallgatóné Hajnal Judit, Békéscsabán Formanné Kiss Katalin, Bonyhádon Ónódy Szabolcs az ev. gimnázium új igazgatója. Bp.–Deák téren Schulek Máttyás, Aszódon dr. Roncz Béla újraválasztással folytatja iskolaigazgatói szolgálatát.
- Lócson, Pustavámon felújított templomot, Iharosberényben felújított templomot és gyülekezeti házat, Győrött új iskolaépületet, Ságújfaluban új imaházat vett ünnepélyesen használatba az ev. gyülekezet.
- Az ev. gyülekezet Medgyesegyházán temploma felszentelésének 100., Monoron a 60., a Fébé Diakonissza Egyesület Bagolyirtáson Názáret-temploma felszentelésének 5. évfordulóját ünnepelte meg.
- Az idén végzett ev. teol. hallgatók közül még Bajuszné Orodán Krisztinát és Szabó Józsefet Bp.–Deák téren, Lengyel Henriettet és Schaller Bernadettet Pécsen D. dr. Harmati Béla püspök a Déli Egyházkerületben, Molnár Erzsébetet Nyíregyházán D. Szebik Imre püspök az Északi Egyházkerületben szentelte lelkésszé. (Az ösztöndíjasként köztünk járt Molnár Erzsébet a nyíregyházi Luther Márton Kollégiumban nevelőtanárként, s az ugyancsak volt csikágói ösztöndíjas Lázár Zsolt, akinek a felszentelését előző számunkban jeleztük, a szarvas-ótemplomi gyülekezetben segédlelkészként kezdi lelkészi szolgálatát. – Sz.)
- 24 diák — 12 a budapesti "Fasor"-ból, 12 pedig helybeliként — vett részt az I. Evangélikus Néprajzi Táboron. Az a cél, hogy felmérjék a barcasági evangélikus csángók hagyományait, életmódját. A tíz falura terjedő körzetnek évenként egy-egy faluját kívánják tanulmányozni. Ezen a nyáron a néprajzkutatás sorozatát Bácsfalun kezdték el. A körzethez tartozik még Türkös, Csernátfal, Hosszúfal, Zajzon, Tatrang, Pürkerenc, Apáca, Krizba, s Barcaújfalu.
- Bánkon Németh Zoltán, Medgyesegyházán Veres R. Csaba Endre az ev. gyülekezet új lelkésze.
- Az "Evangélikus Élet"-ben közölt egyik

olvasói levél a hit és a gyermekáldás kérdéséről taglalta. A levelet az olvasó így fejezte be: "Az új évezredben a 3-gyermekes család legyen a státuszszimbólum a külföldi luxusautók helyett!"

- Szeptember 11-én a történelmi egyházak közös könyörgő és hálaadó áhítatot tartottak a Tihanyi Bencés Apátság templomában. Így szólt a meghívó: "Adjunk hálát az Istennek, hogy elődeink magyarként és keresztyénként élhettek, és könyörögjünk magyarságunkért és keresztyénségünkért ezen a történelmi emlékhelyen. Helyezzünk el egy szál virágot I. András király sírjára!"

- Meghalt Veczán János volt nyíregyházi, legutóbb roznói, Deme Károly ny. kondorosi ev. lelkész, továbbá a tudományos és ökumenikus munkájáról, újszövetségi bibliafordításáról széleskörben ismert dr. Békés Gellért pannonhalmi bencés szerzetes.

- A főtí Mandák Otthonban működő ev. kántorképző intézet 100. kántorképző tanfolyamát július második felében tartották meg.

- Az Evangélikus Teológus Otthon igazgatói állásából felmentették Zászkaliczky Pál lelkészt. Helyébe dr. Fabiny Tamás adjunktust és Varga György doktoranduszt az Otthon spirituális, és Korányi András doktoranduszt az Otthon adminisztratív vezetésével bízták meg.

- Az Ev. Értelmisségi Műhely és az Ev. Missziói Központ közös felhívásban követel "Erőszakmentes televíziót!", "Értéket a képernyőre!", "Igaz szót, szép szót a hírközlegekben!" Ezt is írják: "Magyarországnak hivatalos statisztika szerint mintegy 15%-a [!] a hitvalló keresztyén. Ha meggondoljuk, ez kerek 1.5 millió keresztyén embert jelent! Nem nekünk kellene meghatározniuk tehát — a keresztyénséggel belső értékrendként azonosuló 50%, 5 milliónyi testvérünkkel együtt —, hogy mi mit akarunk látni, hallani: értéket vagy maszlagot, erőszakot vagy nemeset? A műsorkészítők, még ha az összes TV társaságot együtt vesszük is, parányi kisebbség hozzánk nézőkhöz, a keresztyén értékrendet vallókhöz képest. Nem nekünk kell-e meghatározóknak lennünk abban, hogy nekünk milyen szellemiségű műsort adjanak, hogy a mi értékeink hátterén jelenjenek meg a műsorok a képernyőn, nem pedig azt 'fogyasztani', amit ez a parányi kisebbség szán, helyesebben, erőltet ránk kénye-kedve vagy még inkább pénzügyi, ill. ideológiai érdeke szerint és a mi érdekeinkkel szemben?" A körlevél ezeketán ún. TV-figyelő/értékelő hálózat létrehozására utal és erre a szolgálatra kér támogatást. Reméljük és kívánjuk, hogy sikerrel járjanak.

Ev. Élet et al.

GYÜLEKEZETI HÍREK

TORONTO

Lelkész: Bernhardt Béla főesperes

Templom: 116 Bond Street. Lelkészi hivatal (minden posta ideküldendő): 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505, USA; tel.: (216) 221-3178. Mb. felügyelő: Bottlik Józsefné; tel.: (416) 484-1540. Istentisztelet, július-augusztus kivételével, a hó második és negyedik vasárnapján du. 4 órakor.

Szeptember 10-én, a Pax Romana Közösség által rendezett ökumenikus fórum keretében, lelkészek és világiak részvételével értékesen foglalkoztunk az október 31-én a Római Katolikus Egyház és az Evangélikus Világszövetség képviselői által aláírásra kerülő, a megfigyelést tagláló Közös Nyilatkozattal. Vita-indító volt római katolikus részről Ft. dr. Horváth Tibor SJ egyetemi professzor és evangélikus részről Nt. Bernhardt Béla főesperes. Hálásan köszönjük a rendezők készségét és az Árpád-házi Szent Erzsébet Római Katolikus Egyházközség szíves házigazda szolgálatát.

- Nt. Turchányi Sándor kedves ny. lelkésztestvérünk az Áldott Orvos gyógyító kegyelmébe ajánljuk imádságos könyörgéssel.
- Emlékeztetjük gyülekezetünk tagjait és barátait, hogy a reformációra emlékező Istentiszteletet október 24-én tartjuk meg, du. 4 órai kezdettel. Az Úrvacsora is kiszolgáltatásra kerül.
- Előre tekintve, karácsonyi Istentiszteletünket december 26-án tervezzük megtartani, du. 4 órakor, az Úrvacsora kiszolgáltatásával együtt.
- Igével köszöntjük mindnyájukat: "Akik az Úrban bíznak, azoknak ereje megújul, szárnya kelnek, mint a sas, futnak és nem lankadnak el, járnak és nem fáradnak el!" (Ézsaiás 40:31). —BB.

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkész: Juhász-Shepherd Ferenc
Templom és lelkészi hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnapi Istentisztelet délelőtt 10 órakor, angol/magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonszáma: 561-7316. A lelkész otthoni telefonszáma: 941-2212.

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: Tamásyné Molnár Éva
Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul. Úrvacsoraosztás minden hó első vasárnapján és az ünnepeken.

Szeptember 5-én szép, megható, ünnepi, konfirmáció Istentiszteletre gyűltünk össze. Nagy Sándor, 42 éves fiatal testvérünk bizonyosságot tett mindannyiunk előtt, hogy tudatosan szeretne az Úrvacsora szentségével élni. Az Úristen áldása kísérje életét, munkáját, szerető családjával együtt! Október 3-án tartjuk aratási Istentiszteletünket, utána ebéd nem lesz. Október 10-én lesz Nt. Tamás Éva lelkészünk beiktatása, amelynek szolgálatát Hoshek Judy püspöki megbízott végzi de. 10 órai kezdettel. Minden kedves testvérünk szeretettel hívunk és várunk erre az alkalomra, ünnepeljenek, imádkozzanak velünk, hogy Isten kegyelme és szeretete legyen továbbra is a gyülekezettel és az "új" lelkésszel. Az ünnepi Istentisztelet után ebédre hívogatók Önöket, amelynek menüje a következő: húsleves, töltött káposzta, sült csirke burgonyakörítéssel, savanyúság, finom torta, kávé, tea; ebédadómany felnőtteknek \$14, gyermekeknek \$7. Új tagokat köszöntünk szeretettel kicsiny gyülekezetünkben: Borbély Csabát (33 éves) és feleségét, Valériát (25 éves), akik Székesfehérvárról egyelőre Clevelandba költöztek. Érezzék otthon magukat nálunk, s kérjük testvéreinket, szeretettel karolják fel őket. • Mózsi Etelka egyelőre nem tudja kántori szolgálatát elvégezni betegsége miatt. Hordozzuk őt imádságban, hogy az Úristen gyógyítsa meg minél előbb és ismét szolgálatba állítsa. Nt. özv. Juhász Imréné, Edna, a gyülekezet volt lelkésze és felesége Clevelandba költözött, így aktívan be tud kapcsolódni a gyülekezet életébe és kán-

Milyen bélyeget?

USA-beli olvasóinknak és minden keresztyén embernek szeretettel ajánljuk, hogy november–decemberi levelein kizárólag a *Vivarini: Madonna és a Gyermekek* c. festményről készült postabélyeget használja. Ezzel is tegyünk bizonyosságot mindenki előtt karácsony jelentőségéről. (Kanadában is használjanak vallásos tárgyú bélyeget a megjelent választékból.)

tori szolgálatot is vállalt. Köszönjük szolgálatát. Isten hozta ismét közénk! • November 7-én tartjuk az évi bazárunkat; finom disznótoros ebéddel várjuk testvéreinket. Erre az együttléttünkre kérem jelentkezzenek v. Kemes László főgondnoknál (216-741-392) vagy a lelkesítő hivatalnál (216-961-6895). Előtte való nap a Férfikör kolbászt készít; megrendelésüket a jelzett két telefonszámon tehetik meg. • Isten megtartó kegyelme és szeretete legyen mindannyiunkkal. Erős vár a mi Istenünk! —.

SZAPPAN ÉS EVANGÉLIUM

Egy gazdag szappangyáros sétája közben lelkesítővel találkozott. Szóba elegyedtek. A gyáros bevallotta, hogy nemigen jár templomba, hite is gyenge lábbon áll. A lelkesítő meg is kérdezte, mi az oka közömbösségének.

– Tudja, tisztelendő úr, a keresztyénség nem sokat használt az emberiségnek. Csaknem kétezer éve hirdetik Jézus Krisztus evangéliumát, de az emberek mégsem lettek jobbak. Hazudnak, lopnak, gyűlölködnek, véres háborúkban gyilkolják egymást.

A lelkesítő a közelben megpillantott egy maszatos kislíut, aki az útszéli árokban pancsolt, s eközben nyakig sáros lett.

– Nézzen, uram, erre a gyerekekre és gondolja meg, mennyi piszkos mosdatlan ember szaladgál az utcákon. Lám, a maga szappanja sem használ nekik, nem lesznek tisztábbak attól.

– Ó, ezért nem a szappan a felelős — felelte a gyáros —, hanem azok az emberek, akik nem használják.

– Nos, kedves barátom, ugyanez érvényes az evangéliumra, a keresztyénségre is. Csak akkor használ, ha eszerint élünk.

Jézus Krisztus feltámadt a halálból és él! Nekünk nem halott, hanem élő Megváltónk van. A körülöttünk lévő világ pedig csak akkor lesz békésebb, nyugalmasabb, és boldogabb, ha nemcsak hirdetjük az evangéliumot, hanem "használjuk" is mindennapi életünkben. Bármerre is járunk, bármerre is dolgozunk, bármilyenek is a körülményeink, ne feledkezzünk el Jakab apostol szavairól:

"Legyetek az igének cselekvői, ne csupán hallgatói..." (Jakab 1:22).

Szabados Regina, pécsi ev. lelkesítő

IMÁDKOZZUNK!

Urunk, Istenünk! Megvalljuk, hogy vétettünk embertársaink és önmagunk ellen gondolatlan, szóval, és cselekedettel. Valljuk, hogy mindezzel Ellened vétkeztünk és megérdemeljük büntetésedet. Jézus Krisztusért kérünk: bocsásd meg bűneinket, adj igaz hitet, hogy parancsolataid szerint éljünk embertársaink javára. Ámen.

LEGKÖZELEBBI LAPZÁRTA
1999. NOVEMBER 15-ÉN

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

1999. NOVEMBER

1. *Mindenszentek emlékezete*

34. Zsoltár 1-10 – Máté 5:1-12
2. 1Korinthus 5:9-13 – Jób 42:1-9
3. 1Sámuel 26:5-25 – Jób 42:10-17
4. 1János 3:19-24 – Jakab 1:1-11
5. Máté 18:15-20 – Jakab 1:12-18
6. 1János 27-17 – Jakab 1:19-27

PÜNKÖSD U. 24. VASÁRNAP

Heti ige: 2Korinthus 6:2

7. 1Thessz. 4:13-18 – Máté 25:1-13
8. 67. Zsoltár – Jakab 2:1-13
9. Lukács 18:1-8 – Jakab 2:14-26
10. Zsidók 13:1-6 – Jakab 3:1-12
11. Zsidók 13:7-9 – Jakab 3:13-18
12. Jeremiás 18:1-10 – Jakab 4:1-12
13. 2Thessz 2:1-12 – Jakab 4:13-5:6

PÜNKÖSD U. 25. VASÁRNAP

Heti ige: 2Korinthus 5:10

14. 1Thessz. 5:1-11 – Máté 25:14-30
15. Lukács 19:11-28 – Jakab 5:7-12
16. 1Mózes 19:12-19 – Jakab 5:13-20
17. Róma 2:1-11 – Máté 24:1-14
18. Lukács 21:11-19 – Máté 24:15-28
19. Jelenések 2:8-11 – Máté 24:29-31
20. Jelenések 20:11-15 – Máté 24:32-44

AZ EGYHÁZI ÉV

UTOLSÓ VASÁRNAPJA

Heti ige: Lukács 12:35

21. 1Korinthus 15:20-28 – Máté 24:1-14
22. Lukács 12:35-40 – Máté 24:45-51
23. Zsidók 12:12-17 – Máté 25:1-13
24. Zsidók 12:22-29 – Máté 25:14-30

25. *Hálaadás napja (USA)*

- Filippi 4:6-20 – Lukács 17:11-19
26. 1Péter 4:12-19 – Máté 25:31-46
27. 2Péter 3:3-13 – Judás levele

AZ EGYHÁZI ÉV KEZDETE

ÁDVENT 1. VASÁRNAPJA

Heti ige: Zakariás 9:9

28. 1Korinthus 1:3-9 – Márk 11:1-10
29. Lukács 1:67-79 – Ézsaiás 40:1-11

30. **András apostol emléknapja**

Róma 10:10-18 – János 1:35-42

1999. DECEMBER

1. Mikeás 2:1-5,12-13 – Ézsaiás 4:12-31
2. Zsidók 10:19-23 – Ézsaiás 41:1-7
3. János 18:33-38 – Ézsaiás 41:8-14
4. Jelenések 5:1-14 – Ézsaiás 42:1-9

ÁDVENT 2. VASÁRNAPJA

Heti ige: Lukács 21:28

5. 2Péter 3:8-14 – Márk 1:1-8
6. Zsidók 6:9-12 – Ézsaiás 43:1-7
7. Jelenések 2:1-7 – Ézsaiás 43:8-13
8. Márk 13:5-13 – Ézsaiás 43:22-28
9. Jelenések 3:14-22 – Ézsaiás 44:1-8
10. Ézsaiás 35:3-10 – Ézsaiás 44:21-28

ÁDVENT 3. VASÁRNAPJA

Heti ige: Ézsaiás 43:3,10

12. 1Thessz. 5:16-24 – János 1:6-8,19-28
13. Lukács 1:5-25 – Ézsaiás 45:1-8
14. Jelenések 3:1-6 – Ézsaiás 45:9-17
15. Lukács 3:15-20 – Ézsaiás 45:18-25
16. Ap. Csel. 13:15-25 – Ézsaiás 49:1-6
17. Márk 1:14-15 – Ézsaiás 49:7-13
18. Lukács 7:29-35 – Ézsaiás 49:14-17

ÁDVENT 4. VASÁRNAPJA

Heti ige: Filippi 4:4-5

19. Róma 16:25-27 – Lukács 1:26-38
20. 24. Zsoltár – Ézsaiás 49:18-26
21. **Tamás apostol emléknapja**
Efézus 1:3-6 – János 20:24-31
22. János 5:31-40 – Ézsaiás 50:4-11
23. 2Korinthus 8:1-9 – Ézsaiás 51:1-16
24. **Karácsonyest**

Titusz 3:4-7 – Lukács 1:46-55

25. KARÁCSONY 1. ÜNNEPE

Ézsaiás 9:2-7 – Lukács 2:1-20

KARÁCSONY UTÁNI 1. VASÁRNAP

Heti ige: János 1:14

26. KARÁCSONY 2. ÜNNEPE

Galata 4:4-7 – János 1:1-14

27. János apostol emléknapja

- 1János 1:1-10 – János 21:20-24
28. Máté 2:13-18 – Ézsaiás 52:13-53:12
29. János 3:16-21 – Ézsaiás 54:1-10
30. 1János 3:1-6 – Ézsaiás 55:1-11
31. **Év utolsó napja (Szilveszter)**
90. Zsoltár – Róma 8:31-19

(L&LBW)

ERŐS VÁR
P O BOX 770828
LAKEWOOD OH 44107-0038
RETURN SERVICE REQUESTED

PERIODICALS POSTAGE
PAID
CLEVELAND, OHIO

ELŐFIZETÉSE
LEJÁRT-E?